

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**80 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2020

Наукове видання

Збірник тез доповідей 80 наукової конференції викладачів академії
7 – 8 травня 2020 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 15 від 05.05.2020 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії: Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор
Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., доцент
Іоргачова К.Г., д.т.н., професор
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.
Косой Б.В., д.т.н., професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д.т.н., професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д.е.н., професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент
Станкевич Г.М., д.т.н., професор,
Савенко І.І., д.е.н., професор,
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Хобін В.А., д.т.н., професор,
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Черно Н.К., д.т.н., професор

Продуктивні види комунікативної діяльності

Продукція (усне продукування-говоріння): усне монологічне мовлення.

Для усного монологічного мовлення (Г(м)) як виду мовленнєвої діяльності найбільш суттєвими вміннями є такі:

— *організаційні*: продукування усного тексту для подальшого сприйняття будь-якою аудиторією (публічні виступи, читання лекцій, доповідей, елементарні висловлювання).

Продукція (писемне продукування – письмо): писемне монологічне мовлення.

Для писемного монологічного мовлення (П(м)) як виду мовленнєвої діяльності найбільш суттєвими вміннями є такі:

— *організаційні*: написання тексту для подальшого сприйняття будь-якою аудиторією (діловий/неформальний лист, стаття, доповідь, роман, сценарій).

Інтерактивні види комунікативної діяльності.

Інтерація (усна взаємодія-говоріння): усне діалогічне мовлення.

Для усного діалогічного мовлення (Г(д)) найбільш суттєвими вміннями є такі:

— *когнітивні*: сформулювати запит або поставити комунікативно вмотивовані і повноцінні запитання; повідомити інформацію з метою її подальшого обговорення;

— *організаційні*: обґрунтовано відповісти на поставлене запитання або відреагувати на повідомлення (згода, незгода, уточнення, сумнів).

Інтерація (писемна взаємодія-письмо): писемне діалогічне мовлення.

Для писемного діалогічного мовлення (П(д)) як виду мовленнєвої діяльності найбільш суттєвими вміннями є такі:

— *організаційні*: письмово сформулювати запит або поставити комунікативно вмотивовані і повноцінні запитання; повідомити інформацію з метою її подальшого писемного обговорення (чати, форуми та ін.); у писемній формі обґрунтовано відповісти на поставлене запитання або відреагувати на повідомлення (згода, незгода, уточнення, сумнів).

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**Волкова Т.В., ст. викладач, Болтоматіс Д.В., ст. викладач, Павлова Н.В. викладач
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Постановка проблеми. В останні роки на тлі інтенсифікації навчального процесу у ЗВО спостерігається тенденція до зниження обсягу рухової активності студентів, що негативно позначається на показниках їхнього фізичного стану, у зв'язку із чим особливої соціальної значущості набувають формування, збереження та зміцнення здоров'я студентської молоді. Істотну роль в оптимізації цієї ситуації відіграє підвищення мотивації до використання засобів фізичної культури в повсякденному житті, у тому числі до занять з фізичного виховання, як академічних, так і самостійних. Сучасні дослідники, які вивчають особливості життєдіяльності студентів, прийшли до висновку, що більшість слухачів вищої школи не займаються формуванням свого здоров'я, тому що це вимагає вольових зусиль, їх увага спрямована в основному на попередження порушень здоров'я та реабілітацію втраченого. Це є результатом низької активності особистості, поведінкової пасивності і валеологічної безграмотності.

Визначені аспекти окреслюють мету статті, яка полягає у характеристиці особливостей формування мотивації студентів до здоров'язберігаючої діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Використання даних численних досліджень, проведених на іншому контингенті студентів, не можуть бути застосовані для розробки програми фізичного виховання в ОНАХТ через відмінності в умовах навчання і побуту студентів, у характері організації фізичного виховання.

З метою виявлення особливостей формування мотивації студентів до здоров'язберігаючої діяльності були проведені спеціальні дослідження. Дослідження проводились в Одеській національній академії харчових технологій. В дослідженнях прийняли участь 60 студентів 1-2 курсів.

При оцінці параметрів фізичного здоров'я виявлений значний діапазон їх коливань. Так у 54,55 % студенток і 6,7 % юнаків маса тіла перевищує належні величини. У студентів з надмірною масою тіла відзначається підвищений систолічний артеріальний тиск. Результати дослідження показали, що кількість юнаків з високим рівнем фізичного розвитку більше (26,67 %), ніж з низьким (24,44 %). У дівчат, навпаки, спостерігається більш висока частка низького рівня фізичного розвитку (14,54 %) у порівнянні з високим (5,45 %). При дослідженнях ЧСС у спокої було відзначено значне перевищення нормативних величин у дівчат, а також менш виражене у юнаків. У наших дослідженнях відзначається, що у 42,22 % хлопців та у 69,1 % дівчат відмічена підвищена частота серцевих скорочень у спокої. При оцінці показників артеріального тиску було відзначено деяке його перевищення по відношенню до норми. Серед студентів, які мають нормальні величини артеріального тиску, виявлено 53,33 % юнаків і 63,64 % дівчат.

Очевидно, студентської молоді притаманний досить оптимістичний погляд на стан свого здоров'я, рівень особистісної фізичної культури. Проте не можна не бачити протиріччя між уявним станом здоров'я і фізичної підготовленості та їх реальними показниками. В образі життя студентів часто спостерігається відсутність турботи про здоров'я: неупорядкованість, хаотичність, що виражаються у несвоєчасному прийомі їжі, систематичному недосипанні, малому перебуванні на свіжому повітрі, недостатньої рухової активності; виконання самотійної навчальної роботи під час, призначений для сну; наявність шкідливих звичок.

Накопичуючись протягом навчального року і всього навчання в ЗВО, негативні наслідки мають істотний вплив на стан здоров'я студентів. Тому, формуючи свідоме ставлення до свого здоров'я та ведення здорового способу життя, можливо, реально підвищити обсяг рухової активності, і як наслідок – рівень здоров'я студентів. У процесі занять важливу роль виконують мотиви взаємодопомоги, змагання, наслідування. Тому, в основі організації нашого дослідження ми виходили саме з принципів колективу з єдиноюнаправленими інтересами. Таким чином, організація згуртованого колективу і спільна робота зробили величезний позитивний вплив на мотивацію студентів до занять.

Зацікавити студента в заняттях фізичною культурою можна двома шляхами – впливаючи цілеспрямовано на окремі мотиви і на мотиваційну сферу в цілому. Однією з такою умовою зацікавленості у відвідуванні занять фізичним вихованням став рейтинг навчання в ОНАХТ. Двічі на семестр проходила оцінка балів, набраних за минулий період навчання. На кожному контрольному етапі йшло порівняння набраних балів студентом з необхідною кількістю балів, запланованим на цей відрізок. З предмету «Фізичне виховання», крім отримання балів на обов'язкових заняттях, студенти мали право на додаткові бали за виконану роботу, пов'язану з підвищенням рухової активності (обласні змагання, студентська спартакіада ОНАХТ, участь у спортивних святах, додаткові заняття в клубах за інтересами). Пропонувалися заняття оздоровчими видами гімнастики, силове тренування, заняття оздоровчим плаванням в групах та самотійні заняття. Можливість отримати додатковий рейтинг на початковому етапі і послужило стимулом до появи у студентів потреби в додаткових заняттях фізичною культурою, яка надалі перетворилася в потребу-цінність.

Обґрунтування запропонованої програми занять здійснювалося в рамках теоретико-методичних уявлень, що розглядають досягнення і підтримку здорового способу життя як першочергове завдання. У цьому контексті рухова активність представляється ключовим фактором досягнення здорового способу життя, визначальним фізичну підготовленість людини. При дослідженні мотиваційної структури особистості були виявлені наступні групи мотивів: оздоровчий, який пов'язаний з прагненням поліпшити стан здоров'я; соціальний,

продиктований бажанням бути разом з друзями; повинності, пов'язаний з необхідністю відвідувати заняття з фізичного виховання; особистісний, що характеризує прагнення самоствердитися в своєму середовищі; наслідування, пов'язаний з прагненням бути схожим на тих, хто досяг певних успіхів у фізкультурно-спортивної діяльності, придбаними в результаті занять; спортивний, що визначає прагнення домогтися якихось значних спортивних результатів; процесуальний, при якому увага зосереджена на самому процесі занять; розважальний, який виступає засобом рекреації, психоемоційної розрядки; естетичний, пов'язаний з можливістю поліпшити зовнішній вигляд, усунути недоліки фігури.

Студентам було запропоновано ранжувати дані мотиви за ступенем значущості. Залежно від ступеня значимості мотиву присвоювався ранг. Для визначення ступеня впливу показників фізичного здоров'я на формування мотивації до рухової активності нами був проведений кореляційний аналіз представлених вище показників з ранговою оцінкою мотивів студентів. Звертає на себе увагу низький ступінь взаємозв'язку між показниками фізичного здоров'я та ранговою оцінкою мотивів студентів. Найбільше взаємозв'язків виявлено між оздоровчим мотивом і такими функціональними показниками, як: частотою серцевих скорочень ($r = -0,328$, $p < 0,05$), подвійним добутком (індекс Робінсона) ($r = -0,224$, $p < 0,05$), пробами із затримкою дихання Штанге і Генчі (відповідно $r = 0,247$ і $r = 0,259$, $p < 0,05$). З іншими показниками фізичного здоров'я не було виявлено взаємозв'язку. Однак це ще не може служити підставою для того, щоб з повною впевненістю стверджувати, що, змінюючи ієрархію мотивів, можна робити істотний вплив на зміну показників фізичного здоров'я.

Нами був вивчений взаємозв'язок між бальною оцінкою фізичного здоров'я та ранговою оцінкою мотивів студентів. Проведений аналіз виявив відсутність взаємозв'язку рівня здоров'я практично з усіма мотивами на фоні середнього ступеня взаємозв'язку з оздоровчим мотивом. Ймовірно, прагнення поліпшити стан здоров'я, попередити і позбутися від ряду хвороб, схуднути реалізовувалося на практиці, позитивно відбилося на показниках здоров'я. Однак, в свою чергу, спостерігався значний взаємозв'язок між показниками фізичного здоров'я та якісними і кількісними показниками рухової активності.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Результати досліджень дозволяють констатувати, що, впливаючи на ієрархію мотивів студентської молоді, можна підвищити обсяг рухової активності. Це, в свою чергу, сприятиме поліпшенню показників здоров'я. Перспективи подальших досліджень пов'язані з оцінкою ефективності поетапного формування мотивації до здоров'язберігаючої діяльності в ОНАХТ.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ У ЗВО

Струк Б.І., доцент, Сергєєва Т.П., ст. викладач, Павлюк О.В., ст. викладач
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Постановка проблеми. На сьогодні фізична культура є частиною іміджу ділової та енергійної людини. На зміну монотонним фізичним вправам прийшли нові способи підтримання спортивної форми. На даний час нестримно розвиваються нові напрями оздоровчого фітнесу, одним з них є програма «PortDeBras» («Пор Де Бра»).

Із появою фітнес-програми «Пор Де Бра» виникла можливість поєднати три види фізичного навантаження на одному занятті: силові – для зміцнення м'язів, аеробні – для схуднення, стретчинг – вправи для розвитку гнучкості і пластичності рухів, що допоможе людині забезпечити підвищення стану здоров'я.

Мета дослідження – виявити ступінь впливу занять з фізичного виховання засобами система «Пор Де Бра» на основі проведення порівняльного аналізу показників фізичного здоров'я та фізичної підготовленості студенток I та II курсів.

Під час дослідження здійснювали:

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ЗДОРОВЯЗБЕРІГАЮЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Волкова Т.В., Болтоматіс Д.В., Павлова Н.В.	436
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ У ЗВО	
Струк Б.І., Сергєєва Т.П., Павлюк О.В.	438
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ШЛЯХОМ ДОТРИМАННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО РЕЖИМУ ДНЯ	
Халайджі С.В., Лаговська Н.Г., Захлевська Т.В.	440
ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПСИХОМОТОРНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ	
Яготін Р.С., Цапенко Л.М., Гончарук В.В.	441
СУЧАСНІ ЗАХОДИ ОЧИЩЕННЯ СТІЧНИХ ВОД ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Кондратенко І.П., Гаркович О.Л.	442
ОСНОВНІ ЧИННИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	
Татарик Е.П.	443
ШЛЯХИ СТВОРЕННЯ АПАРАТНОГО КОМПЛЕКСУ УПРАВЛІННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИМ ТА ТРАНСПОРТНИМ ОБЛАДНАННЯМ	
Гапонюк О. І., Алексахин О.В.	446
КОМПЛЕКСНІ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРИСТРОЇВ ДЛЯ ПРИЙМАННЯ ЗЕРНА З АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ	
Гапонюк О. І., Гончарук Г.А.	447